

M. BRAJNOVIĆ, *Albero maestro, tužna Paulina i ostala djela*

u Bobovišćima i Kavanjinov u Sutivanu. Tijekom XVIII. st. obogaćuju se crkv. unutrašnjosti novim oltarima koji su rad domaćih i venec. graditelja oltara (P. P. Brutapelle, I. Franceschini). Zanimljive barokne rezbarije ostvario je domaći rezbar V. Tironi. U znatnoj količini baroknih slika odskake oslikani strop pod pjevalištem kod dominikanaca u Bolu — rad T. Kokolje iz 1713. — U XIX. st. općenito slabi vrsnoća likovnoga stvaralaštva ali se zadržala visoka razina građenja utemeljena na domaćoj kamenarskoj tradiciji, koju dopunjuju objekti građeni u pseudopovijesnim stilovima (zvonik u Ložišćima, župna crkva u Selcima). — U XX. st. na otoku djeluje nekoliko kipara i slikara čija djela čine vrijednu cjelinu unutar hrv. likovne umjetnosti. Rendićevi nadgrobni spomenici diljem Brača, mauzolej obitelji Petrinović u Supetru (rad T. Rosandića), djela Ignjata Joba, samoukoga slikara Pavla Gospodnetića i kipara V. Michielija vezana su uz ovo podneblje i prostor. Motivi otočkih kraljika javljaju se u djelima slikara i kipara koji su boravili ili dolazili na Brač (J. Miše, E. Tomašević, O. Postružnik, F. Šimunović, Lj. Ivančić, D. Parać, T. Ostoja i dr.). Galerija »Branislav Dešković« u Bolu, Zbirka starina u dominikanskomu muzeju u Bolu i Zavičajni muzej u Škripi posjeduju vrijedna djela lik. umjetnika XIX. i XX. st. Najvažnija suvremena arhit. ostvarenja na Braču jesu turistički i hotelski objekti (Bol, Supetar) te manje obiteljske kuće za odmor u priobalnim naseljima (Povlja, Spliska, Bobovišća).

LIT.: I. Marović, Četiri groba iz nekropole u Vičjoj Luci (o. Brač) pronađena 1908. god., VjAHD, 1977. — Brački zbornik 1940—1984, I—XIV. — B. Kirigin, Nalaz rimskih natpisa i reljefa kod Škripi na otoku Braču, ibid., 1979. — I. Fisković, Ranokršćanski sarkofazi s otoka Brača, ibid., 1981. — Isti, O ranokršćanskoj arhitekturi na otocima Braču i Šolti, Arheološki radovi i rasprave, VIII—IX, Zagreb 1982. — N. Jakšić, Predromanički reljef sa spomenom blaženog Teodora u Bolu na Braču, Prilozi—Dalmacija, 1985. — Brač u ranom srednjem vijeku (katalog), Split 1985. — V. Kovačić, Kasnoantička cisterna u Bolu na Braču, Prilozi—Dalmacija, 1986—87. — J. Jeličić, Diakonikon ranokršćanske crkve u Lovrečini na Braču, Prilozi—Dalmacija, ibid. — Samostani otoka Brača, Bol 1993. I. Fis.

BRADIĆ, Drago, arhitekt i urbanist (Dubrava Farkašička, 30. I. 1934). Završio studij u Zagrebu 1960. Od 1965. u Urbanističkom institutu Hrvatske radi na izradi urbanističkih planova (turističkih zona Premanture 1969, Štinjana 1970, Vinkurana 1972, planova Vodnjana 1971, Fažane 1972, Peroja 1973. i Našica 1975) te urbanističkih projekata i provedbenih planova (Daruvara 1967, Osijeka 1963—70, sportsko-rekreacijskog centra Bjelolasica 1979). Projektira stambene zgrade u Našicama, Borovu, Puli i

Osijeku 1965—73; hotele »Osijek« u Osijeku 1975 (s R. Miševićem), »Kalni« u Zagrebu 1975, »Park« u Našicama 1982. Sudjeluje na natjecanjima (»Gradski podrum« 1964, II. nagrada, sportsko-rekreacijski centar Šalata 1979, III. nagrada, oba u Zagrebu i sportsko-rekreacijski centar u Kumrovcu, 1981, I. nagrada). Z. Kol.

BRAGADIN, Donato, mlet. slikar (XV. st.). God. 1445. spominje se u Zadru, gdje slika u kapeli Sv. Stošije u zadarskoj katedrali zajedno sa sinovima Giacocom i Tomasom. Njegov sin *Petar* ima 1460. radionicu u Zadru, u koju prima u nauk Donata Miloševića. Obvezao se oslikati i pozlatiti strop nove kapele u crkvi Sv. Dimitrija.

LIT.: C. Fisković, Zadarski sredovječni majstori, Split 1959. str. 102. — K. Prijatelj, Novi podaci o zadarskim slikarima XIV—XVI st., Prilozi—Dalmacija, 1961. I. Pet.

BRAHANOVIĆ, Ivan, graditelj (XV. st.), djelovao u Šibeniku. Spominje se 1439. u svezi s gradnjom gotičke crkve dominikanskoga samostana na Čiovu kraj Trogira.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 100.

BRAJAK-KRALJ, Drago, slikar (Tuškani kraj Karlovca, 21. VIII. 1948). Diplomirao je lik. umjetnost na Nacionalnome sveučilištu provincije Cuyo u Argentini na kojemu je asistent na katedrali za skulpturu. Izlaže od 1972. Slika kompozicije intenzivnih ritmova i bogate kromatike. Radi grafike u metalu s reljefnim otiscima oblika na kojima je naglašen učinak svjetlosti (*Slavljenje crvenog*, 1979; *Slavljenje plavog*, 1980). Ž. Sa.

BRAJEVIĆ, Vinko, publicist i lik. kritičar (Split, 6. VI. 1888 — Rim, 3. II. 1967). Od 1922. djelovao u redakciji splitskog dnevnika »Novo doba«, kojemu kao gl. urednik daje snažan kulturni pečat. Pisao o dalm. umjetnicima (T. Rosandić, E. Vidović, M. Uvodić), o Dioklecijanovoj palači i dr. U polemici s K. Strajničem (1931) zalagao se za kontinuitet tradicije u dalm. arhitekturi.

BIBL.: *Misli o čuvanju dalmatinske arhitekture*, (s K. Strajničem), Split 1931.

LIT.: D. Kečkemet, Smrt Vinka Brajevića, Telegram, 24. II. 1967.

D. Kt.

BRAJKO, dubrovački klesar (XV. st.). Spominje se oko 1440. na radu u stolnoj crkvi u Korčuli.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 100.

BRAJKOVIĆ, Ratko, graditelj i klesar (XV. st.). Djeluje (1432—72) uglavnom u Dubrovniku gdje ima radionicu. S R. Bogosalićem radi zidine umivaonike za kuće pučana, a 1433. dovršava ogradu sa stupićima na terasi samostana Male braće. Od 1437. s pomoćnicima gradi drugi kat zvonika katedrale u Korčuli, kleše kapitele za arkade u njezinoj unutrašnjosti, a 1444. izrađuje i jedan oltar. U Kneževu dvoru u Dubrovniku gradi svodove u prizemlju i stube po uputama Onofrija de la Cave, a potom i prozorske okvire. Najvažnije je njegovo ostvarenje Knežev dvor na Šipanu iz 1448. Od te godine B. surađuje s J. Dalmatincem na šibenskoj katedrali a potom se spominje na Braču kao isporučilac građe za crkvu Sv. Frane u Anconi i za šibensku crkvu Sv. Ivana. Ubraja se među one dubrovačke majstore koji su sjedinili kulturno naslijeđe gotičko-renesansne Dalmacije i izgrađivali njezinu likovnu samosvojnost.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI st. u Dubrovniku, Zagreb 1947. — I. Fisković, Neki vidovi rada Jurja Dalmatinca u Šibeniku i Splitu, Radovi HIJZ, 1981, str. 125, 156, 164. I. Fis.

BRAJNOVIĆ, Marčelo, slikar (Rovinjsko Selo, 22. VI. 1934). Završio Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu. Slika od 1954. kada i sudjeluje na izložbi »Formiranje kolonije u Rovinju«. Predstavnik je vizionarnoga nadrealizma u suvremenome hrv. slikarstvu. Izbjegava doslovnost stvarnosti i teži prikazu općih ljudskih stanja i situacija. Važnije samostalno izložbe priredio je u Milanu (1968), Monzi (1971), Bologni (1972), Novari (1976, 1978), Berlinu (1977) i Zagrebu (1962, 1966, 1974, 1979). Radio je crteže s motivima iz djela I. G. Kovačića, zidine kompozicije i dr.

LIT.: R. Comi, Realismo fantastico e misticismo in Brajnović (monografija), Torino 1967. — L. Budigna, Marčelo Brajnović (katalog), Milano 1968. — I. Zidić, Marčelo Brajnović (katalog), Zagreb 1979. Ma. B.

BRALIĆ (Brazo, Braccio), Nikola, slikar (XVI. st.) iz Pise. Spominje se između 1507—36. u Splitu, Šibeniku, Trogiru i Zadru. God. 1510. naslikao je poliptih za bratovštinu Sv. Lovre u Lukoranu na Ugljanu, 1518. *Bezgrešno začecje* u franjevačkoj crkvi u Poljudu u Splitu (sačuvana samo kopija) a 1536. dovršio je sliku Jurja Čulinovića za obitelj Grizanić u šibenskoj katedrali.